
II. VALSTYBĖS SIENOS APSAUGOS IŠŠŪKIAI GLOBALIZACIJOJE

CHALLENGES FOR STATE BORDER GUARD SERVICE IN THE CONTEXT OF GLOBALISATION

MIGRACIJOS PROCESO STRUKTŪRA EUROPOJE IR LENKIJOJE IR POVEIKIS PAREIGŪNŲ RENGIMUI

Juliusz Piwowarski*

**University of Public and Individual Security „Apeiron“ in Cracow
Faculty of Security and Socio-Legal Studies
3 Krupnicza St., 1-123 Cracow, Poland
Telephone (+48) 12 422-30-68*

Andrzej Czop**

*University of Public and Individual Security „Apeiron“ in Cracow
Faculty of Security and Socio-Legal Studies
3 Krupnicza St., 1-123 Cracow, Poland
Telephone (+48) 12 422-30-68*

Anotacija. Autoriai nagrinėja imigracijos procesų struktūrą dabartinėje Europoje, pateikdami kokybinį atvykstančiųjų į Lenkiją ir kitas Vakarų valstybes skirtumą. Vakarų valstybes pasiekia musulmonai imigrantai, kuriems yra sudėtinga asimiliuotis juos priimančiose visuomenėse, todėl kartais jie yra entuziastingai nusiteikę laikytis radikalių islamo pažiūrų ir potencialiai pritarti ekstremalioms elgsenoms. Tokių situacijų pavyzdžiais galima laikyti atakas Madride, Londone, išpuolį Paryžiuje. Į Lenkiją atvykstantys imigrantai paprastai yra iš kaimyninių valstybių, daugiausia Ukrainos; jie nesukelia grėsmės Lenkijos saugumui ir lengvai prisitaiko prie lenkų kultūros. Taip pat analizuojama imigracijos krizės įtaka Europos Sąjungos funkcionavimui, aptariami nesutarimai, kylantys dėl Europos Komisijos pasiūlymų imigracijos krizei spręsti.

Pagrindinės sąvokos: migracija, migracijos rodikliai, migracijos proceso struktūra.

ĮVADAS

Prasidėjus giliems ekonominiams ir politiniams pokyčiams, kurių pasekmė: sienų kirtimo liberalizavimas, Lenkija jau 25 metus yra valstybė, kurioje vyrauja emigracija. Tai gali būti aiškiai matoma analizuojant migracijos rodiklius, pastebimas ir nuolatinį imigrantų skaičiaus kilimą. Neabejotinai vienas lemiamų veiksnių buvo Lenkijos prisijungimas prie Šengeno erdvės, kuris reiškė pasikeitusią migracijos politiką. Karo veiksmai, vykdomi Donbase ir

siejami su vadinamąja Rusijos krize šiuo metu taip pat yra svarbus imigrantų antplūdžio veiksnys.

Straipsnyje siekiama atskleisti migracijos proceso struktūrą, analizuojant galimą poveikį pareigūnų rengimui.

Naudojamas kritinės šaltinių analizės ir lyginamosios analizės metodai.

MIGRACIJOS PROCESO STRUKTŪRA: GENEZĖ IR RAIŠKA ŠIUOLAIKINIAME PASAULYJE

Migracijos tyrimų centras¹ atliko nuodugnią ir visapusišką migracijos (emigracijos ir imigracijos) analizę. Pažymėta, kad imigracijos judėjimas pasižymi įdomia struktūra, kuri buvo charakterizuojama dvilypumu. Viena vertus, Lenkija pritraukia išsilavinusius, reikalingus ekspertus iš gerai išsivysčiusių valstybių, kita vertus, yra ir migrantų, kurie imasi menkiausiai apmokamų darbų, daugiausia žemdirbystės, statybų, namų ūkio sektoriuose. Pranešimo autoriai atkreipia dėmesį, kad skirtingai nuo daugelio kitų Europos Sąjungos valstybių, ypač vadinamojo Senojo Penkioliktuko, sąlyginai mažai Lenkijoje prieglobsčio siekiančiųjų ir jų šeimų narių. Didžioji dauguma Lenkijos imigrantų yra asmenys, ieškantys darbo ir paliekantys savo tėvynes dažniau dėl ekonominių nei politinių ar religinių priežasčių, su kuriomis susiduriama Europos Sąjungos valstybėse narėse jau keletą metų. Be to, tyrimo autoriai daro prielaidą, kad imigruojančiųjų į Lenkiją dar santykinai nedaug.

Turimi statistiniai duomenys rodo, kad į Lenkiją atvyksta daugiausiai imigrantai iš buvusių Sovietų Sąjungos valstybių; Ukrainos piliečiai yra dominuojanti grupė. Marekas Okolskis² nurodo, kad čia susiduriame ne tik su vadinamosios neužbaigtos migracijos fenomenu: atskira imigranto apsigyvenimo trukmė yra labai trumpa, tačiau bendrai sudėtas buvimo valstybėje laikas gali būti labai ilgas. Kitas būdingas imigracijos į Lenkiją bruožas yra šios „izoliuotumas“, kuris pasireiškia užsieniečių susitelkimu didelėse bendrijose (daugiausia Mazovijos vaivadijoje).³

¹ Raport z badania imigrantów w Polsce [Pranešimas apie imigrantus Lenkijoje]: Agata Górný (Faculty of Economics, University of Warsaw), Paweł Kaczmarczyk (Faculty of Economics, University of Warsaw), Joanna Napierała (Centre of Migration Research, University of Warsaw), Sabina Toruńczyk-Ruiz (Centre of Migration Research, University of Warsaw), Warsaw, December 2013.

² European Immigrations. Trends, Structures and Policy Implications, M. Okólski (ed.), Amsterdam University Press, Amsterdam.

³ A. Grzymała-Kazłowska, S. Łodziński, Koncepcje, badania i praktyki integracji imigrantów. Doświadczenia polskie w europejskim kontekście, „Studia Migracyjne-Przegląd Polonijny”, 2011, no 2, p. 11–40.

Migracijos tyrimų centras konstatavo, kad Lenkijoje jau yra heterogeninės darbo rinkos formavimosi požymių. Migrantai yra susitelkę specifinėse pramonės šakose, paprastai įdarbinami žemos kvalifikacijos darbuotojai, galima net sakyti, kad kai kurie darbo rinkos sektoriai tapo priklausomi nuo užsieniečių darbo jėgos.

Šiuo metu yra sudėtinga apskaičiuoti, kokia dalis atvykstančių į Lenkiją imigrantų turėtų būti laikomi apsistojančiais nelegaliai.⁴ Manoma, kad nedeklaruojama imigracija yra populiareesnė lyginant su užsiregistravusiųjų, tačiau sunku nustatyti jos apimtį. Nors kai kurie duomenys apytiksliai nurodo skaičių: 300-500 tūkstančių užsieniečių, nelegaliai gyvenančiųjų Lenkijoje⁵, Vidaus reikalų ministerijos atstovas pareiškė, kad „nelegali imigracija nėra masinis fenomenas“⁶.

Tyrimų, nors ir nepasižyminčių sistemingumu, rezultatai parodo, kad kai kurie imigrantai, dėl sugriežtintų vizų reikalavimų, 2007 metais Lenkijai prisijungus prie Šengeno erdvės, nusprendė pasilikti Lenkijoje nelegaliai^{7, 8}.

Tyrimuose analizuoti oficialūs duomenys, apibūdinantys imigraciją į Lenkiją. Tyrimai apibrėžė pagrindines imigracijos charakteristikas. Nurodoma, kad Lenkijoje vis dar labai mažai užsieniečių apsigyvena ilgesniam laikotarpiui. Nepaisant to, kad praėjo dešimtmetis nuo Lenkijos įstojimo į Europos Sąjungą, imigrantai vis dar atstovauja nedidelę procentinę nuolatinių Lenkijos gyventojų dalį⁹. Daugiausiai jų gyvena Mazovijos vaivadijoje¹⁰ (ypač Varšuvoje). Imigrantų tarpe vyrauja kaimyninių valstybių piliečiai, ukrainiečiai, kurių didžiausią dalį sudaro imigrantai, įgyjantys leidimus gyventi Lenkijoje, taip pat įsidarbinantys ar atvykstantys išsilavinimo tikslais.

Tai, kad ukrainiečiai savo darbo migracijos vietą renkasi Lenkiją lemia faktas, kad BVP vienam gyventojui jų šalyje yra tris kartus mažesnis nei Lenkijoje. Nepraleidžiama pro akis ir tai, kad egzistuoja kultūriniai ir lingvistiniai panašumai, kurie gerokai palengvina integracijos procesą. Lenkijoje galiojantys įstatymai taip pat palaiko teisėtą imigrantų darbą. Svarbia mokslininkai laiko ir augančią simpatiją Ukrainos piliečių atžvilgiu, į kuriuos anksčiau vietiniai

⁴ Report on immigrants in Poland..., p. 9–10.

⁵ Abolicja dla nielegalnych migrantów już w 2011 roku, „Gazeta Wyborcza”, 27.10.2010.

⁶ *Ibidem*.

⁷ Report on immigrants in Poland..., p. 12.

⁸ Imigranci o wysokich kwalifikacjach na polskim rynku pracy — badanie społeczne [Aukštos kvalifikacijos imigrantai Lenkijos darbo rinkoje — socialinės studijos], Warszawa 2014.

⁹ 2013 metų pabaigoje, 121 219 užsieniečių turėjo teisę nuolat gyventi Lenkijoje, kas sudaro 0,3% visų Lenkijos gyventojų skaičiaus (Užsieniečių biuro duomenys).

¹⁰ Jų buvimas Mazovijos Vaivadijoje sudaro apie 1% visos populiacijos, kai daugumoje vaivadijų jis neviršija 0,2%. Mazovijos vaivadijoje 43% visų esančių imigrantų turi leidimą gyventi Lenkijoje.

žvelgė abejingai.¹¹ Tai lemia taip pat didesnę procentinę dalį asmenų, kurie išsilavinimo siekia Lenkijoje ir mato valstybę kaip savo gyvenimo ir profesinių siekių realizavimo vietą. Jie vis dažniau mąsto apie nuolatinį apsistojimą Lenkijoje. Jokie migracijos tyrimai nenustatė migracijos sukeltų neigiamų implikacijų, tokių kaip nusikalstamumo padidėjimas. Priešingai, tyrimai parodė, kad užsieniečių skaičiaus augimas visuomenės populiacijoje neveikia Lenkijos saugumo lygio.

Dr. Pawel Kaczmarczyk remdamasis Lenkijos darbo rinkos struktūros analize, mano, kad Lenkijai reikalingi emigrantai. Pavyzdžiui, pastebimas didelis darbuotojų stygius paslaugų sferoje, kuria lenkų darbuotojai nesidomi. Jis taip pat pažymėjo, kad Lenkijai yra būdinga senėjanti visuomenė, taigi žmonių, kuriems reikalinga nuolatinė priežiūra, šiuo metu teikiama šeimos narių, skaičius ateityje išaugs.¹² Anot prof. Krystynos Iglickos „Lenkijos vaidmuo imigracijos valstybės atžvilgiu nepasikeitė. Vietoj to, mes išgyvenome didelę emigracijos bangą. Šiame kontekste galima klausti, kaip iš tikrųjų, kai tiek daug žmonių išvyksta ir tiek mažai atvyksta“.¹³

Ji taip pat išreiškė nuomonę, kad nėra politinės valios rimtai imtis imigrantų problemos sprendimo. Kita profesorės nurodoma problema - tai situacija, jog Konstitucija neleidžia imigrantams dalyvauti rinkimuose, taip pašalindama juos nuo įtakos politikai turėjimo. Šis požiūris atrodo kiek kraštutinis, kai dauguma demokratinių valstybių savo teisiniu reguliavimu nesuteikia tokių teisių. Tačiau sunku nepastebėti pasikeitimų Lenkijos įstatymų leidyboje, kurie gerokai palengvino įsidarbinimo ir išsilavinimo sąlygas užsieniečiams Lenkijoje.

2013 metų gruodžio 12 dieną Seimas priėmė įstatymą¹⁴ užsieniečių atžvilgiu, kuriuo maksimalus terminas užsieniečiam leisti laikinai gyventi Lenkijoje buvo pratęstas nuo dviejų iki trejų metų. Užsieniečiai, kurie studijuoja Lenkijos universitetuose gali gauti leidimą laikinai gyventi 15 mėnesių, o ketinantys tęsti studijas ateinančiais metais – leidimą iki dviejų metų. Užsieniečiai, pabaigę studijas Lenkijos universitetuose ir ieškantys darbo Lenkijoje, gali prašyti leidimo laikinai gyventi iki vienerių metų.

Šie pakeitimai, taip pat valstybės socialinė politika, kuria geras sąlygas imigrantams, paskatindami įsikūrimą Lenkijoje. Kaip jau pažymėta, šios atviros ir draugiškos politikos neigiamų aspektų kol kas nebuvo pastebėta. Turime aiškiai pabrėžti, kad tai buvo ir dar vis yra

¹¹ Immigrants with high skills..., p. 13.

¹²http://wyborcza.biz/biznes/1,100896,15068507,_Imigracja_jest_korzystna___Przyjezdza_do_nas_glownie.html#ixzz3alSS9p4m (accessed: 4.06.2015).

¹³ *Ibidem.*

¹⁴ DzU z 2013 r., poz. 1650.

naudinga Lenkijai tiek ekonominio, tiek socialinio vystymosi atžvilgiu. Sunku nepastebėti, kad šis migracijos procesas traukia žmones iš panašaus kultūrinio ir religinio rato. Atvykę į Lenkiją jie bando kaip įmanoma greičiau integruotis vietinėje visuomenėje. Imigrantai, kaip minėta prieš tai, paklūsta įstatymams ir savo elgesiu nekelia grėsmės viešajam saugumui.

Dabartinė situacija Europoje verčia mus atsakyti į klausimą, ar migracijos judėjimai, ypač iš valstybių, kuriose islamas yra vyraujanti religija, neatneš realios grėsmės Lenkijai. Atsakymas į šį klausimą yra nepaprastai svarbus galimų rizikų apibrėžimo, bei pasiruošimo jų neutralizavimui, atžvilgiu. Pasaulio Prekybos Centro ataka nustatė pagrindinę diskurso ašį. Įvykis padidino socialinę segmentaciją.¹⁵

Šiandien Europoje gyvena apie 20 milijonų islamą išpažįstančių imigrantų. Turėtumėte prisiminti, kad pirmieji musulmonai atvyko gyventi į mūsų žemyną daugiau nei prieš tūkstantį metų. Jie ilgą laiką buvo valstybėse, kuriose protestantizmas, katalikybė, ortodoksų tikėjimas buvo dominuojančios religijos.

Nuo Antrojo Pasaulinio karo pabaigos galime išskirti tris valstybių grupes. Pirmajai grupei priklauso valstybės, kuriose visais amžiais didžioji dalis gyventojų buvo islamo sekėjai. Kaip pavyzdį čia galima pateikti Turkiją, Albaniją ir Bosniją. Antroji šalių grupė apima vadinamąjį Rytų bloką – šalys, turinčios ilgametes multikultūrinės islamo ir krikščionybės pasekėjų koegzistencijos tradicijas. Išpažįstantieji islamą buvo suvokiami kaip neatskiriama visuomenės dalis, ko padarinys buvo jų kultūrinė asimiliacija. Sėkmingas tokios asimiliacijos atvejis yra Lenkijos totoriai ir jų gyvensena.

Trečiąją grupę sudaro tos valstybės, kuriose islamą išpažįstančiųjų bendruomenė atsirado tik neseniai, dėl ekonominės šių valstybių valdžių vykdomos politikos; tai Vakarų Europos valstybės, kurios nuo 1945-ųjų pradėjo kviesti „darbuotojus-svečius“, išpažįstančius islamo religiją tam, kad užtikrintų ekonomikos procesų paspartinimą. Šiuo metu tokie imigrantai sudaro 4 procentus visų Vokietijos Federacinės Respublikos gyventojų, 6 procentus – Nyderlandų. Abiem atvejais daugiausia imigrantų yra iš Turkijos ir Maroko.¹⁶ Kitose „senosiose“ Europos Sąjungos valstybėse narėse imigrantai daugiausia atvyko iš buvusių kolonijų. Jungtinėje Karalystėje, dažniausiai atvykę gyventojai iš Pakistano ir Bangladešo¹⁷, jie visuomenėje sudaro beveik tris procentus. Prancūzijoje musulmonai užima apie 10 procentų

¹⁵ S. Sagar, The one per cent world: managing the myth of Muslim religious extremism, “The Political Quarterly”, 2006, t. 77, no 3, p. 314–327.

¹⁶ R. Mandel, Cosmopolitan anxieties. Turkish Challenges to Citizenship and belonging in Germany, London 2008.

¹⁷ Z. Sardar, Balti Britain. A provocative Journey through Asian Britain, London 2008.

visų gyventojų. Jie daugiausia yra kilę iš Maroko, Alžyro ir Tuniso – valstybių, kurios dešimtmečius buvo valdomos Prancūzijos. Minėtose valstybėse musulmonų gyvenimas jau apima trečią ar net ketvirtą imigrantų kartą.

Nepaisant kilmės ir turto, islamo pasekėjai Europos valstybėse gali būti suskirstyti į dvi grupes. Pirmieji – musulmonai, kurie nusprendė integruotis toje visuomenėje, į kurią atvyko. Antroji grupė – tie islamo pasekėjai, kurie bet kokią adaptacijos apraišką vertina kaip savo identiteto išdavimą ir esminių moralinių vertybių bei idealų atsisakymą. Nesvarbu, kuriai iš šių grupių priklausytų, musulmonai dažnai gali būti veikiami už Europos ribų gyvenančių, jų religiją išpažįstančių, asmenų ideologinės įtakos. Globaliame modernių komunikacijos galimybių pasaulyje, tokia įtaka įtaigesnė negu prieš kelis dešimtmečius.¹⁸

Demografai spėja, kad 2050-aisiais ši grupė gali sudaryti vieną ketvirtąją Europos gyventojų. Europos demokratinės valstybės susiduria su dviem esminiais iššūkiais – efektyvios musulmonų bendruomenių integracijos jų teritorijoje užtikrinimu ir nelegalios migracijos iš islamo šalių kontrole.¹⁹

Reislamizacijos fenomenas išryškėjo po 2001 rugsėjo 11 d.: fundamentalių religinių organizacijų veikla, kurios taikiny yra labai jauni asmenys, kuriems nepavyko suderinti savo identiteto su sekuliarizuotomis Europos bendrijomis. Radikalaus jų protėvių religijos kelio pasirinkimas jiems yra būdas atgauti savigarbą ir pasitikėjimą savimi. Šio kelio pasirinkimas dažnai veda į periodišką emigraciją arba keliones į jų protėvių regionus, suteikiant paramą ir pagalbą islamo teroristinėms organizacijoms. Kartais politikai ir žurnalistai stebisi, kodėl žmogus, gimęs Europos valstybėje, netgi priklausantis antrai kartai ir jau atrodo asimiliavęsis, turėtų atlikti smurtinius išpuolius prieš savo bendrapiliečius. Aukščiau aprašytas procesas gerai atskleidžia radikalų požiūrio pasikeitimą.

Tokio veiksmo pavyzdys buvo ataka Madride, 2004 metų kovo 11 dieną, likus vos trimis dienoms iki visuotinių rinkimų Ispanijoje.²⁰ Sprogimai buvo įvykdyti naudojant nuotoliu būdu kontroliuojamą detonatorių, susietą su mobiliuoju telefonu. 10 bombų sprogo, 3 nepavyko uždegti. Todėl buvo išvengta papildomų aukų traukiniuose Atocha, El Pozo del Tio Raimundo ir Santa Eugenia stotyse.²¹ Atocha stotyje žuvo 191 žmogus, tačiau, jei teroristams būtų pavykę

¹⁸ I. J. Ostrowska, Imigracja ludności muzułmańskiej i jej pozycja w krajach Europy zachodniej – perspektywa politologiczna, „Zeszyty Naukowe Akademii Marynarki Wojennej”, 2011, R. LII, no 4(187).

¹⁹ *Ibidem*.

²⁰ The Effects Of The Madrid Terrorist Attacks On U.S.-European Cooperation In The War On Terrorism 31.12.2010 – United States Congress Senate Committee.

²¹ <http://www.terrorism.com/zamach-w-madrycie-11-iii-2004-minuta-po-minucie/> (Prieiga per internetą: 4.06.2015).

detonuoti visus padėtus sprogmenis, stogo struktūra būtų sugriuvusi. Tokia griūtis būtų pražudžiusi tūkstančius žmonių, kadangi tuo metu stotis buvo užtvindyta į darbą skubančių žmonių.

Iškart po sprogimų, politikai ir žurnalistai įrodinėjo, kad tai buvo ETA, baskų separatistų organizacijos, kuri, remiantis dalimi viešosios nuomonės, siekė brutaliomis priemonėmis paveikti Parlamento rinkimus, darbas. Šią nuomonę pateikė tiek Ministras Pirmininkas Jose Maria Aznaras, tiek Vidaus reikalų ministras Angelis Acebasas.

Tačiau policija netruko išsiaiškinti, kad tokių rūšių sprogmenys niekada nebuvo naudojami ETA, taip pat prieš ataką nebuvo jokių perspėjimų. Netoliese pastatytame automobilyje buvo rastos kasetės su arabiškais įrašais ir septyniais detonatoriais. Panašios sprogmenų paleidimo taktikos buvo naudojamos ankstesnėje teroristų atakoje Balyje, Indonezijoje prieš dvejus metus. Tyrėjai nustatė, kad mobilusis telefonas, iš kurio buvo mėginta detonuoti bomba, priklausė marokiečiui imigrantui Jamalui Zougamui. Žvalgyba turi žinių, kad kai kurie iš imigrantų yra susiję su Šiaurės Afrikos Salafi jihadi ekstremistinėmis grupėmis. Pėdsakai leido susieti atakas su grupe jaunų radikalių imigrantų, kurie jau buvo žinomi Centro Nacional de Inteligencia ir kurie bendradarbiavo su Maroko islamo kovos grupe, artimai susijusia su Al – Qaeda.

Zougama ir du kiti Madrido sekcijos nariai buvo areštuoti dieną po atakų. 2005 metų kovo 14 dieną Al-Qaeda pristatė kasetę su vaizdo įrašu, kur jie prisiėmė atsakomybę dėl Madrido įvykių. Asmuo, pareiškęs esantis Al-Qaeda lyderis Europoje, patvirtino, kad atakos buvo atsakomieji veiksmai į „Ispanijos bendradarbiavimą su nusikaltėliu Bušu ir jo sąjungininkais“²². Paskutinėmis 2004 metų kovo dienomis, policija pristatė ieškomų už sprogdinius atsakingų teroristų aprašymus ir asmeninius duomenis. Kitą dieną, 2004 metų balandžio 3-iąją, teroristai buvo apsupti bute Leganes mieste, netoli Madrido. Ispanijos antiteroristiniai veiksmai tęsėsi daugiau negu septynias valandas ir baigėsi islamistų savižudybe. Tad jie niekada nebuvo teisiami už jų nusikaltimus ir teroristines atakas.

Teroristų atakos Madride padarė savo politinį poveikį. Juose Maria Aznaro partija pralaimėjo rinkimus, laimėjo Socialistų partija. Vienas pirmųjų kabineto tarptautinės reikšmės sprendimų buvo Ispanijos karinio kontingento (1300 karių) patraukimas iš Irako. Islamo teroristai savo veiksmais tokių padarinių ir siekė.

²² A. Mroczek, remdamasis JAV Gynybos departamento informacija.

Ketvirtadienį, 2005 metų liepos 7 dieną, 8 val. 51 min bomba sprogo metro traukinyje tarp Liverpool Street ir Aldgate stočių Londone, D. Britanijoje. Sprogstamieji užtaisai buvo trečiajame vagonė, sprogimo galia buvo tokia didelė, kad vagonas buvo visiškai sunaikintas, keleiviai negalėjo evakuotis. Pirmieji pranešimai informavo, kad sproginimas įvyko dėl požeminės elektros instaliacijos. Tik po bombų detonavimo kituose metro traukiniuose londoniečiai turėjo pripažinti siaubingą tiesą, kad jų sostinė tapo teroristų atakos taikiniu. Kitas sproginimas įvyko 8 val. 56 min tarp King's Cross ir Russel Square metro stočių, tai buvo kruviniausias išpuolis. Trečioji bomba sprogo apie 9 val. 17 min traukinyje, kuris jau buvo išvažiuojęs iš Edgware Road stoties. Detonacija buvo tokia didelė, kad traukinys nuvažiavo nuo bėgių, prasiverždamas pro sieną, skiriančią jį nuo greta esančių bėgių, ir atsitrenkė į kitą važiuojantį traukinį. 9 val. 47 min Tavistock Square stotyje sprogo užtaisas, padėtas po 30 linijos autobusu. Šiose atakose žuvo 56 žmonės, tarp jų trys lenkai. Daugiau negu 700 žmonių buvo sunkiai sužeisti. Iš pradžių sproginimai sukėlė komunikacijos chaosą. Londoniečiai bandė savo namus pasiekti pėsčiomis. Tačiau netrukus buvo paleisti papildomi autobusų maršrutai.²³

2005 metų liepos 21 dieną Londone įvyko nauja bombų ataka. Tačiau šį kartą buvo išvengta nelaimių ir tik vienintelis žmogus buvo sužeistas. Tą dieną įvyko keturi sproginimai: trys iš jų Oval, Warren street ir Shepherd's Bush metro stotyse, o ketvirtasis – 26 autobuso linijoje Hackney Road, Šiaurės rytų Londone.

Šios nuolatinės atakos buvo ruošiamos Brigades Abu Hafsa al-Masri organizacijos, susijusios su Al-Qaeda, vadovaujamos Osama bin Laden. Policija išsiaiškino, kad užtaisai, uždegti savižudžių sprogdintojų liepos 7-ąją ir padėti Londono metro ir autobuse liepos 21-ąją, buvo pastatyti to paties asmens.

Po savaitės intensyvių tyrimų, Londono policija sulaukė Yasiną Hassaną Omarą. Dviem dienom praėjus dar du teroristai buvo areštuoti: 27 metų Muktaras Saidas Imbrahimas, kuris padėjo bombą autobuse ir Ramzis Mohammedas, kuris padėjo sprogstamąjį užtaisą Oval metro stotyje.

Tą pačią dieną ketvirtasis teroristas buvo sugautas Romoje. Jis buvo Somalio pilietis Osmanas Hussainas, pravarde Hamdi Isaac. Jis paliko bombą metro traukinyje Shepherd's Bush stotyje.

Reikėtų paminėti, kad bombos Londone buvo padėtos atidžiai pasirinktu momentu, siekiant sukelti maksimalų politinį poveikį. Ataka Londono metro ir autobuse įvyko tuo metu,

²³ See G. Segell, *Terrorism but Not Political Violence: London Public Transport Attacks July 7, 2005*, London Security Policy Study Book 14.

kai Glenealgles mieste Škotijoje vyko G-8 viršūnių susitikimas, kuriame dalyvavo turtingiausios pasaulio valstybės bei Rusija. Dieną prieš, Tarptautinis olimpinis komitetas išrinko Londoną 2012 metų Vasaros olimpijų žaidynių vieta. Pristatytos aplinkybės leido sutelkti visą dėmesį ties islamo teroristų nusikalstamomis veiklomis. Jie nusiuntė savo politinę žinutę visam pasauliui.²⁴

2015 metų sausio 7 dieną, maždaug 11 val. 30 min trys ginkluoti teroristai įžengė į satyrinio žurnalo „Charlie Hebdo“ redaktorių kabinetą Paryžiuje ir paleido ugnį. Šaukdami „Allah Akbar“²⁵ jie užtaisė kulkosvaidį, nužudė 10 ir sužeidė 11 redakcijos personalo narių (4 žmonės buvo sunkiai sužeisti)²⁶. Taip pat jie nušovė du policininkus, atvykusius į redakcijos pastatą.²⁷ Policija tikino, kad užpuolikai elgėsi pagal suplanuotą metodą, ramiai ir sistemingai. Nebuvo jokios panikos ar improvizacijų, jie žinojo, ką daryti.²⁸ Jų paliktame Citroen C3 automobilyje buvo rasta asmens tapatybės kortelė, priklausiusi Said Kouachi, vienam iš teroristų. Prezidentas Holandas paskelbė trijų dienų nacionalinį gedulą šalyje. Tą pačią dieną kaltininkai buvo nustatyti, po dviejų dienų jie buvo apsupti, operacijos du teroristai žuvo. Buvo įtariama, kad tai broliai Saidas ir Kouachis Cherifas²⁹, Alžyro kilmės Prancūzijos piliečiai. Vyresnysis brolis, Saidas Kouachis, buvo dalyvavęs Al-Quade organizuojuose mokymuose Jemene.³⁰

Sausio 8-osios rytą Montrouge nežinomas nusikaltėlis nušovė policininkę ir sužeidė kitą policininką. Kitą dieną jis paėmė keletą įkaitų, apsipirkinėjusių košeriniame prekybos centre „Hyper Cache“, Porte de Vincennes mieste³¹. Teroristas buvo Amedy Coulibalys, kuris pripažino veikiantis Islamo valstybės vardu ir reikalavo brolių Kouachi išlaisvinimo. Policiją to neatskleidė viešumai. Ši informacija pasiekė žiniasklaidą tik po antiteroristinės operacijos sausio 9 dieną; jos metu įtariamasis žuvo.

²⁴ Report into the London Terrorist Attacks on 7 July 2005: May 30, 2006 Paperback

²⁵ Les deux hommes criaient «Allah akbar» en tirant (fr.). L'essentiel, <http://www.lessentiel.lu/fr/news/france/story/22976860> 2015-01-07 (Prieiga per internetą: 8.01.2015).

²⁶ EN DIRECT — Charlie Hebdo (fr.) www.lefigaro.fr (Prieiga per internetą: 7.01.2015).

²⁷ Satirical French magazine Charlie Hebdo attacked by gunmen, “The Guardian”, 2015-01-07 (accessed: 8.01.2015).

²⁸ We Francji atak na biuro satyrycznego pisma „Charlie Hebdo”, 12 zabitych (synteza). PAP, 2015-01-07 (Prieiga per internetą: 7.01.2015).

²⁹ Francja: zamach na redakcję „Charlie Hebdo”. Obława na terrorystów (pol.), wiadomosci.onet.pl (Prieiga per internetą: 9.01.2015).

³⁰ Amerykańskie media: jeden z zamachowców w Paryżu był szkolony przez Al-Kaidę (pol.), pap.pl (Prieiga per internetą: 9.01.2015).

³¹ Terrorysty zabici, nie żyje czworo zakładników. Bilans szturmu na drukarnię i paryski sklep (pol.), tvp.info (Prieiga per internetą: 9.01.2015).

Sausio 11 dieną Paryžiuje daugiataukstantinė prancūzų ir tarptautinė bendruomenė pagerbė žuvusius ir išreiškė solidarumą „Charlie Hebdo“.

Sunku nepastebėti, kad visos organizuotos teroristų atakos turi vieną bendrą bruožą – jos buvo įvykdytos pačių valstybių piliečių. Jie buvo imigrantai, atvykę į jų naujas tėvynes ir kartais tie, kurie buvo gimę antroje imigrantų kartoje. Nors jie gyveno sudarydami sėkmingai asimiliavusių į vietinę aplinką įspūdį, visgi pasidavė radikalių grupuočių įtakai. Kaip nurodyta anksčiau, pagal demografinius ir migracijos modelius, ši problema nepasitaiko Lenkijoje.

Taigi ar tai reiškia, kad mums negresia tokios atakos kaip Madride, Londone ar Paryžiuje? Esame visiškai apsaugoti nuo tokių grėsmių?

Deja, tarptautinė situacija islamo terorizmo grėsmių atžvilgiu yra labai dinamiška. Tai galioja ne tik valstybių, kurios tradiciškai buvo islamistų imigracijos tikslas ir savo teritorijoje turi dideles pasekėjų bendruomenes, bet taip ir pat Lenkijos, kuri iki šiol nebuvo šių akiratyje, plečiant Islamo valstybę.

Islamo valstybė Irake pradėjo savo istoriją nuo JAV intervencijos Irake. Tuo metu organizacija, vadovaujama Abu Musab az-Zarqawi vienijo tiek Sunni, tiek užsieniečius teroristus. Galima manyti, kad tai buvo Al-Quaeda plitimas šiame plote. Efektingiausias šios organizacijos veiksmas buvo kova ties Fallujah 2004 metais. Zarkawi'o suvienyti teroristai įvykdė daug savižudiškų atakų, ir nužudė paimtus įkaitus iš Europos valstybių bei JAV nupjaudami jiems galvas, kas šokiravo tarptautinę bendruomenę. Jie kovojo ne tik prieš užsienio kariuomenes, kurios dalyvavo Irako intervencijoje, bet pavertė valstybę religinio karo prieš šiitus vieta.³²

Abu Musab az Zarqawi buvo eliminuotas JAV oro bombardavimo 2006 birželio 6 dieną. Tik tada, kai 2006 metų spalio 15 dieną, Abu Abd Allah Al-Rashid al-Baghdadi tapo jo įpėdiniu, organizacija pasivadino Islamo valstybe. 2013 metų balandžio 8 dieną Islamo valstybė pakeitė savo pavadinimą į Islamo valstybės Irake ir Levante (ISIS).³³ Tada Abu Bakr al-Baghdadi pripažino organizacijos susijungimą su Sirijos ekstremistais iš Jabhat al-Nusra. Kartu su prezidentu Basharu al-Assadu, po jo pralaimėjimo, jie pradėjo kovą dėl Islamo Kalifato Sirijoje įsteigimo. Bet ISIS vykdomi kariniai veiksmai buvo nukreipti ir į Laisvąją Sirijos Armiją, kuri buvo prezidento opozicijoje. Kitas šios organizacijos puolimas buvo ataka,

³² Žr. J. Keller, *ISIS: Origins of Terrorism, Historical Events, and The Individuals Behind the Largest Terrorist Threat of Our Time*, Amazon Digital Services, Inc, Kindle Edition 2015.

³³ Žr. T. Clinger, *Who or What is ISIS (Islamic State of Iraq and al-Sham)?: The best book to help you gain a better understanding of the ISIS group and its reasons for existence*, Amazon Digital Services, Inc. Kindle Edition 2015.

orientuota į šiaurinėje Sirijos dalyje gyvenančius kurdus. ISIS taip pat sulaužė Umaro sutartį (7 mūsų eros amžius), kuri užtikrino taiką krikščionių ir musulmonų sambūvį Sirijoje daugiau nei tūkstantį metų. Radikalizmas, fanatizmas ir neturintis precedento teroristų žiaurumas slepiantis po ISIS ženklu, privertė Laisvąją Sirijos kariuomenę, Islamo frontą ir netgi seną Jabhato al-Nusros sąjungininką suvienyti jėgas kovojant prieš ISIS. Kartu jie apkaltino ISIS dieviškosios teisės pažeidimu ir agresijos bei perdėto smurto naudojimu be racionalaus pateisinimo.³⁴ 2014 metų vasario 3 dieną Al-Qaeda išleido oficialų pranešimą, kad ji neturi nieko bendra su ISIS nusikalstamomis veikomis ir atsiriboja nuo bet kokios atsakomybės

2014 metų rugpjūčio pradžioje ISIS toliau siautėjo Irake, vykdė Yazidų ir krikščionių egzekucijas. JAV pradėjo vykdyti karines operacijas; atakas raketomis, 2014 metų rugsėjo 23 dieną puolimas buvo pradėtas ir Sirijos teritorijoje. JAV karinių oro pajėgų operacijose dalyvavo ir Prancūzijos, Kataro, Saudo Arabijos, Bahreino, Jungtinių Arabų Emyratų, Jordanijos, Jungtinės Karalystės ir Australijos pajėgos. Net arabų valstybės nepakluso Islamo valstybės fanatizmui ir žiaurumui, pripažindamos pastarosios žmogžudiškus veiksmus kaip žalą tiek arabų politikai, tiek Pranašo pasekėjams visame pasaulyje. Kaip minėta anksčiau, netgi ekstremistinė Al-Qaeda atmetė Džihado ISIS formulę, pripažindama, kad ši organizacija yra visiškai nenusipėjama ir nepajėgi įsitraukti į tikrą politiką. Tarptautinė bendruomenė pabrėžė, kad Islamo valstybė yra nauja rizika, su kuria modernusis civilizuotas pasaulis dar nebuvo susidūręs.³⁵ Susirūpinimą kelia ir tai, kad teroristai, besislepiantys po ISIS vardu, yra telkiami ir iš Europos valstybių piliečių, kurie kartais net neturi musulmoniškų šaknų. Tai parodo ISIS propagandos veiksmingumą. ISIS, kuri sukūrė naują geopolitinę situaciją, kuri galėtų turėti neigiamų pasekmių Lenkijai, kuri kaip buvo anksčiau teigiama, nėra nei islamistų migracijos tikslas, nei teroristinių atakų vieta.

„Amnesty International“ informavo, kad vien 2014 metais 2500 žmonių paskendo bandydami pabėgti iš ISIS užimtų teritorijų. Deja, didžiąją daugumą jų slapta gabeno prekyautojai žmonėmis, naudodami senas, neveiksmingas ir dažnai perkrautas valtis. Italai sureagavo į situaciją, imdamiesi operacijos „Mare Nostrum“, kainavusios 9 milijonus eurų per mėnesį.³⁶ Per 2013 metus šios priemonės padėjo išsaugoti apie 100 000 nelegalių imigrantų. Pradėta vykdyti tarptautinė „Tritono“ operacija (2014 lapkričio 1 dieną), kuri buvo

³⁴ M. Blackburn, *ISIS: Rise of terrorism by Islamic State, assessing threat in Iraq, Syria and the Globe*, Amazon Digital Services, Inc. Kindle Edition 2015, p. 17–23.

³⁵ Žr. D. Ratkowski, *Islamic State: The Countdown Has Begun*, Amazon Digital Services, Inc. Kindle Edition 2015, p. 11–15.

³⁶ *Ibidem*.

vadovaujama Frontexo³⁷, kurioje dalyvavo 18 valstybių narių. Iki 2015 metų gegužės išsaugota 15 000 žmonių ir sulaikyti 57 gabentojus. Europos Sąjunga nustatė mėnesinį „Tritono“ biudžetą (2,9 milijono eurų).

Europos Tarybos pirmininkas Donaldas Tuskas pabrėžė, kad ES veiksmus reikia sutelkti ne vien tik į žmonių gelbėjimą Viduržemio jūroje, tačiau, visų pirma, kovoti prieš gabentojus. Europos diplomatijos vadovė Federica Mogherini buvo paskirta atsakinga už konkrečių priemonių paruošimo projektą, siekiant surasti ir likviduoti gabentojų disponuojamus laivus. Fransas Timmermansas, Europos Komisijos pirmasis vice prezidentas teigė, kad metas „perkelti solidarumo žodžius ir atsakomybę į veiksmus“. Jo nuomone, žmonių, siekiančių pabėgėlių statuso, dislokavimas ES valstybėse narėse, galėtų būti sprendimas. Tuo pačiu metu buvo iškelta pirminė sąlyga: priimti imigrantų kvotų reikalavimą šiose valstybėse. Toks sprendimas buvo palankus Austrijai ir Vokietijai. Vokietija turi priimti 18,42%, Prancūzija - 14,7%, Italija - 11,84%, Ispanija - 9,1% pabėgėlių. Lenkija, atsižvelgiant į jos ekonominį potencialą, šioje eilėje užima penktąją vietą. Persikėlimo procesui ES atidės maždaug 50 milijonų eurų. Po šių pasiūlymų, pasirodė nemažai diskusijų, kadangi kai kurių ES valstybių atstovai tvirtino, kad šių vyriausybės turėtų pačios priimti sprendimus šiuo klausimu, vietoj to, kad neapgalvotai vykdytų Europos Komisijos sprendimus. Čekijos ministras pirmininkas Bohuslavas Soboka teigė, kad Praha neturėtų priimti jokio sprendimo, kuris buvo nustatytas politikų iš aukščiau. Jie yra pasiryžę remti pabėgėlius, bet savo nuožiūra.

Dar griežtesnę poziciją pristatė Vengrijos ministras pirmininkas Viktoras Orbanas, kuris padarė išvadą, kad ES neturi teisės priimti nelegalių imigrantų, todėl kad jie akivaizdžiai „pažeidė teisinius standartus“ bandydami patekti į Europą. Europos Komisijos pasiūlymus jis apibūdino, kad tai yra „tiesiog absurdas, beprotybės kibirkštis“. Jo iniciatyva viešoje konsultacijoje Vengrijoje buvo iškeltas klausimas: „ar ši ES vykdoma politika nepadidins terorizmo grėsmės?“

Lenkija taip pat išreiškė „votum separatum“, įrodinėdama, kad Europos Komisija neturėtų primesti jokios kvotos valstybėms narėms. Tai pasakė užsienio reikalų ministro pavaduotojas Rafalas Trzaskowskis, pabrėždamas ankstesnius kolegų susitarimus ES, aiškiai gindamas narių autonomiją pabėgėlių iš Artimųjų Rytų ir Afrikos klausimu.³⁸

³⁷ Žr. M. Lehnert, Frontex und operative Maßnahmen an den europäischen Außengrenzen Verwaltungskooperation - materielle Rechtsgrundlagen - institutionelle Kontrolle, Baden-Baden, Nomos, 2014.

³⁸ independent.co.uk, TVP Info, PAP author: wPolityce.pl team <http://wpolityce.pl/swiat/244755-doradca-libijskiego-rzadu-panstwo-islamskie-kontroluje-przemyt-imigrantow-wysyla-swoich-bojownikow-do-europy> (Prieiga per internetą: 5.06.2015).

Tokie kai kurių ES narių pareiškimai yra vedami ne savanaudiškumo, o gana realaus rūpesčio, kad jų teritorijos bus užplūstos radikalių pažiūrų asmenų, įskaitant ir Islamo valstybės teroristų. Kad to negalima laikyti nepamatuota spekuliacija, patvirtino ir Libijos Vyriausybės patarėjas Abdulas Basitas Harouna, kuris interviu BBC pasakė, kad ISIS apmokestina pusę laivų savininkų pajamų kaip atlygį už susitarimą parūpinti imigrantus gabentojams. Be to, gabentojai sutinka į savo laivus tarp civilių pabėgėlių priimti ir islamo valstybės teroristus. Todėl kartu su ISIS teroro aukomis keliauja ir kovotojai, nusikalstamos ideologijos šalininkai³⁹.

Abu Dabio televizija Al An papildė šią informaciją teigdama, kad Islamo valstybės teroristai, vykdami į ES valstybes dažnai naudoja vogtus šių valstybių piliečių pasus. Buvo pasakyta, kad patys turi 34 dokumentų kopijas, tarp kurių yra du lenkiški pasai, o likę dokumentai yra išleisti JAV, Danijoje, Prancūzijoje ir Albanijoje.

Informacija, paimta iš skirtingų šaltinių, leidžia daryti išvadą, kad Islamo valstybės teroristai greičiausiai jau pasiekė ES. Tokia prielaida, atsižvelgiant į aukščiau aprašytas situacijas, turėtų būti suprantama kaip visiškai reali.

Europos Komisijos direktyva, įpareigojusi Lenkiją priimti beveik tūkstantį pabėgėlių, dar nėra įgyvendinta. Kiek tarp jų gali būti Islamo valstybės teroristų? Ar jie taip pat atvyks ir į Lenkiją? Ar jie apibrėžė taikinius, kuriuos norėtų atakuoti? Kada teroristų ataka gali įvykti? Mes nežinome atsakymų į šiuos klausimus, bet situacija turėtų skatinti pasiruošti įvairiose srityse, susijusiose su Lenkijos nacionaliniu saugumu. Žinoma, svarbi yra tarptautinis bendradarbiavimas ir nenutrūkstanti Lenkijos valdžios, kitų ES valstybių narių bei NATO komunikacija, taip pat- kad veiktų ankstyvo įspėjimo sistema.

Ši situacija kelia tiek nacionalinę, tiek tarptautinę grėsmę, dėl ko gali tapti reikalingos specialiosios policijos pajėgos. Vadinasi, šiems dariniams reikia adekvataus pasirengimo, kad galėtų veikti nepriklausomai ir tuo pačiu bendradarbiautų su savo kolegomis kitose valstybėse. Šiame kontekste saugumo kultūra yra fenomenas, kuris leidžia žmogui pasiekti šiuos tikslus: efektyvi kylančių grėsmių kontrolė, saugumo atgavimas esant situacijai, kai jis buvo prarastas.

Tai reikalauja atitinkamo pasirengimo ir koordinacijos valstybėje ir tarptautiniame lygmenyje.

³⁹<http://wpolityce.pl/swiat/244755-doradca-libijskiego-rzadu-panstwo-islamskie-kontroluje-przemyt-imigrantow-wysyla-swoich-bojownikow-do-europy> (Prieiga per internetą: 5.06.2015).

IŠVADOS

Atsižvelgiant į analizę, pastebėtina, kad net jei tradiciškai Lenkija nebuvo tarp šalių, kurioms gresia teroristinės atakos, šiuo metu tokios prielaidos laikytis nebegalima. Migracijos proceso struktūros analizė rodo, kad tarp atvykstančiųjų į Europos Sąjungą, bei atvyksiančiųjų į Lenkiją gali būti ir puoselėjančiųjų priešiškus tikslus asmenų, todėl Lenkijos specialiosios policijos pajėgos turi būti parengtos tiek pirminiame rengime, tiek kvalifikacijos tobulinimo procese ir pasiruošusios atsakyti į panašias situacijas kaip Madride ar Paryžiuje. Nors kadaise tai neatrodė grėsmė, kuri paliestų Lenkiją, vis gi ji tampa reali ir todėl privaloma į ją atsižvelgti, rengiant specialias policijos pajėgas efektyviems veiksams kritinėse situacijose. Dabartinė ISIS sukurta padėtis reikalauja pasiruošimo scenarijams, kuriuos stebime Libijoje ar Sirijoje. Treniruojant Lenkijos antiteroristinius dalinius, kvalifikacijos kėlimo procese, turėtų būti atsižvelgta į metodologines žinias ir jų veiksmų taktikas. Šiems daliniams tai yra labai svarbus iššūkis, kuris negali būti ignoruojamas.

LITERATŪRA

1. *Abolicja dla nielegalnych migrantów już w 2011 roku*, „Gazeta Wyborcza”, 27.10.2010.
2. *Amerykańskie media: jeden z zamachowców w Paryżu był szkolony przez Al-Kaidę* (pol.), pap.pl (accessed: 9.01.2015).
3. Blackbourn M., *ISIS: Rise of terrorism by Islamic State, assessing threat in Iraq, Syria and the Globe*, Amazon Digital Services, Inc. Kindle Edition 2015.
4. Clinger T., *Who or What is ISIS (Islamic State of Iraq and al-Sham)?: The best book to help you gain a better understanding of the ISIS group and its reasons for existence*, Amazon Digital Services, Inc. Kindle Edition 2015.
5. EN DIRECT – Charlie Hebdo (fr.), www.lefigaro.fr (accessed: 7.01.2015).
6. *European Immigrations. Trends, Structures and Policy Implications*, M. Okólski (ed.), Amsterdam University Press, Amsterdam.
7. *Francja: zamach na redakcję „Charlie Hebdo”. Oblawa na terrorystów* (pol.), wiadomosci.onet.pl (accessed: 9.01.2015).
8. Grzymała-Kazłowska A., Łodziński S., *Koncepcje, badania i praktyki integracji imigrantów. Doświadczenia polskie w europejskim kontekście*, „Studia Migracyjne-Przegląd Polonijny” 2011, no 2.
9. <http://dzhadyzm.blox.pl/2010/12/Madryt-11-marca-2004-r.html> (accessed: 1.06.2015).
10. <http://wiadomosci.onet.pl/swiat/islamscy-bojownicy-moga-byc-przemycani-do-europy/0rxg51> (accessed: 5.06.2015).
11. <http://wpolityce.pl/swiat/244755-doradca-libijskiego-rzadu-panstwo-islamskie-kontroluje-przemyt-imigrantow-wysyla-swoich-bojownikow-do-europy> (accessed: 5.06.2015).
12. <http://www.euractiv.pl/wersja-do-druku/artukul/ue-pomoe-wochom-006203> (accessed: 1.06.2015).
13. <http://www.lessentiel.lu/fr/news/france/story/22976860> 2015-01-07 (accessed: 8.01.2015).
14. <http://www.rp.pl/artukul/1195517.html?print=tak&p=0> (accessed: 2.06.2015).
15. <http://www.terroryzm.com/zamach-w-madrycie-11-iii-2004-minuta-po-minucie/> (accessed: 4.06.2015).

16. <http://www.tvn24.pl/wiadomosci-ze-swiata,2/szef-nato-w-europie-niektorzy-imigranci-to-ekstremisci,544498.html> (accessed: 5.06.2015).
17. http://wyborcza.biz/biznes/1,100896,15068507, Imigracja_jest_korzystna___Przyjezdza_do_nas_glownie.html#ixzz3alSS9p4m (accessed 4.06.2015).
18. Imigranci o wysokich kwalifikacjach na polskim rynku pracy — badanie społeczne [*Immigrants with high skills on the Polish labour market — social study*], Warszawa 2014.
19. Keller J., *ISIS: Origins of Terrorism, Historical Events, and The Individuals Behind the Largest Terrorist Threat of Our Time*, Amazon Digital Services, Inc, Kindle Edition 2015.
20. Law on foreigners, DzU z 2013 r., poz. 1650.
21. Lehnert M., *Frontex und operative Maßnahmen an den europäischen Außengrenzen Verwaltungskooperation - materielle Rechtsgrundlagen - institutionelle Kontrolle*, Baden-Baden, Nomos, 2014.
22. Mandel R., *Cosmopolitan anxieties. Turkish Challenges to Citizenship and belonging in Germany*, London 2008.
23. Marche républicaine: La longue liste de chefs d'Etat et de gouvernement présents à Paris (fr.), www.20minutes.fr (accessed: 16.01.2015).
24. Ostrowska I. J., *Imigracja ludności muzułmańskiej i jej pozycja w krajach Europy zachodniej — perspektywa politologiczna*, „Zeszyty Naukowe Akademii Marynarki Wojennej”, 2011, R. LII, no 4 (187).
25. Piwowarski J., *Ochrona VIP-a a czworokąt bushido. Studium japońskiej kultury bezpieczeństwa*, [in:] *Bezpieczeństwo osób podlegających ustawowo ochronie wobec zagrożeń XXI wieku*, P. Bogdalski, J. Cymerski, K. Jałoszyński (eds.), Szczytno 2014.
26. Piwowarski J., *Prolegomena do badań nad kulturą bezpieczeństwa*, „Security Economy & Law”, 2013, no 2.
27. *Polityka wewnętrzna [Internal policy]*, 9.10.2014.
28. Raport z badania imigrantów w Polsce [*Report on immigrants in Poland*]: Agata Górny (Faculty of Economics, University of Warsaw), Paweł Kaczmarczyk (Faculty of Economics, University of Warsaw), Joanna Napierała (Centre of Migration Research, University of Warsaw), Sabina Toruńczyk-Ruiz (Centre of Migration Research, University of Warsaw), Warsaw, December 2013.
29. Ratkowski D., *Islamic State: The Countdown Has Begun*, Amazon Digital Services, Inc. Kindle Edition 2015.
30. Report into the London Terrorist Attacks on 7 July 2005: May 30, 2006 Paperback.
31. Sagar S., *The one per cent world: managing the myth of Muslim religious extremism*, „The Political Quarterly”, 2006, t. 77, no 3.
32. Sardar Z., *Balti Britain. A provocative Journey through Asian Britain*, London 2008.
33. *Satirical French magazine Charlie Hebdo attacked by gunmen*, „The Guardian”, 2015-01-07 (accessed: 8.01.2015).
34. Segell G., *Terrorism but Not Political Violence: London Public Transport Attacks July 7, 2005*, London Security Policy Study Book 14.
35. *Terrorysti zabici, nie żyje czworo zakładników. Bilans szturmów na drukarnię i paryski sklep (pol.)*, tvp.info (accessed: 9.01.2015).
36. The Effects Of The Madrid Terrorist Attacks On U.S.-European Cooperation In The War On Terrorism 31. 12. 2010 — United States Congress Senate Committee.
37. Vikramaditya S., *Charlie Hebdo: The Last Meeting*, Amazon Digital Services, Inc, Kindle Edition 2015.
38. *We Francji atak na biuro satyrycznego pisma „Charlie Hebdo”, 12 zabitych (synteza)*. PAP, 2015-01-07 (accessed: 7.01.2015).

THE CURRENT MIGRATION AS A FACTOR OF THE TERRORIST THREAT IN EUROPE AND POLAND

Juliusz Piwowarski*, Andrzej Czop**

University of Public and Individual Security „Apeiron“ in Cracow

Summary

The authors analyse the structure of immigration processes in present Europe showing a qualitative difference between incomers to the Western countries and to Poland. The previous are reached by Muslim immigrants, finding it hard to assimilate with host societies and therefore are keen to follow radical Islam and turn into terrorists. As examples of such situations the terrorists attacks in Madrid, London, and Paris are pointed. The latter is the destination mostly for immigrants from neighboring countries, especially from Ukraine – they do not pose threat to Polish security and easily accommodate to Polish culture.

The other analysed aspect is the influence of the immigration crisis on functioning of the European Union – both particular countries (especially Italy) and its institutions. The controversies over European Commission's propositions for dealing with the immigration crisis are shown, with a stress put on Central European countries.

Keywords: migration, terrorism, Madrid, London, Paris, European Commission

Uliusz Piwowarski*, currently (since 2010) serves as the Rector of the University of Public and Individual Security “Apeiron” in Cracow (Poland). The founder of Cracow Research Institute for Security & Defence Skills “Apeiron” (2012). Juliusz Piwowarski is the author of two monographs published abroad, eleven monographs published at Polish publishing houses and nearly a hundred scientific articles published at Polish and foreign scientific journals. Research interests: security sciences, philosophy of security, social psychology, sociology, pedagogy, science of morality as a constituent of *security culture*.

Juliusz Piwowarski*, Viešojo ir individualaus saugumo universiteto “Apeiron” Krokuvoje (Lenkija) rektorius nuo 2010 m., Tyrimų centro Saugumo ir Gynybos kompetencijos “Apeiron” Krokuvoje įkūrėjas (2012). Juliusz Piwowarski yra dviejų monografijų, išleistų užsienio leidyklose, 11 monografijų, publikuotų Lenkijoje ir beveik šimto mokslinių straipsnių, publikuotų Lenkijos ir užsienio leidiniuose, autorius. Moksliniai interesai: saugumo mokslai, saugumo filosofija ir sociologija, pedagogika bei moralumas, sudarantis saugumo kultūros pamatus.

Andrzej Czop**, University of Public and Individual Security “Apeiron” in Cracow (Poland). Research interests: security sciences, philosophy of security, social psychology, sociology, pedagogy, science of morality as a constituent of *security culture*.

Andrzej Czop**, Viešojo ir individualaus saugumo universitetas “Apeiron” Krokuvoje (Lenkija). Moksliniai interesai: saugumo mokslai, saugumo filosofija ir sociologija, pedagogika bei moralumas, sudarantis saugumo kultūros pamatus